

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sža/22/2013
Identifikačné číslo spisu:	1012211277
Dátum vydania rozhodnutia:	10.09.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1012211277.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľa: F., nar. XX.XX.XXXX, štátny príslušník Afganskej islamskej republiky (ďalej len „Afganistan“), naposledy v zahraničí bytom X., mestská časť W., s aktuálnym miestom pobytu Y., zastúpený advokátkou Mgr. Jarmilou Várgovou, so sídlom Brečtanová 21, Bratislava, proti odporcovi: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky - migračný úrad, so sídlom Pivonková 6, Bratislava, o opravnom prostriedku navrhovateľa zo dňa 20.12.2012 proti rozhodnutiu odporcu ČAS: MU-570-11/PO-Ž-2012 zo dňa 22.11.2012, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 9Saz/94/2012-32 zo dňa 27.03.2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 9Saz/94/2012-32 zo dňa 27. marca 2013 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Predmet konania

Krajský súd v Bratislave rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia potvrdil rozhodnutie MU-570-11/PO-Ž-2012 zo dňa 22.11.2012, ktorým navrhovateľovi nebola predĺžená doplnková ochrana podľa § 20 ods. 3 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len zákon o azyle) z dôvodu nenaplnenia podmienok § 13a zákona o azyle. O trovách rozhodol krajský súd tak, že navrhovateľovi právo na ich náhradu nepriznal.

Námietku navrhovateľa, že v konaní odporcu bola zistená vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia ak odporca rozhodol o nepredĺžení doplnkovej ochrany i napriek správam založeným v spise, vyhodnotil krajský súd ako nedôvodnú. Názor odporcu o tom, že aktuálna bezpečnostná situácia v provincii a v meste Kábul je takou, že umožňuje návrat navrhovateľa, nie je možné považovať za vadu,

ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia. Pod dôvodom zrušenia rozhodnutia správneho orgánu podľa ust. § 250j ods. 2 písm. e/ OSP sa rozumie vada v konaní správneho orgánu, v jeho postupe pri vedení konania, ktorá mohla ovplyvniť konečné rozhodnutie.

Ako nedôvodnú vyhodnotil krajský súd aj námietku, že zistenia odporcu sú v rozpore s obsahom spisu (správy založené v spise svedčia o existencii incidentov v Kábule). Názory odporcu o tom, že v mnohých regiónoch, ako napríklad Kábul, je bezpečnostná situácia uspokojivá, potvrdil svojim dokazovaním aj krajský súd.

K námietke, že rozhodnutie odporcu vychádzalo z nedostatočne zisteného stavu veci (odporca si mohol zaobstarať aj ďalšie správy, poukazujúce na zlú bezpečnostnú situáciu), krajský súd uviedol, že ani táto nie je dôvodná. Situácia v rôznych provinciách je rôzna, ale pre posúdenie rizík v zmysle ust. § 2 písm. f/ bod 3 zákona o azyle je vo vzťahu k prejednávanej veci podstatné skúmanie bezpečnostných rizík v regióne Kábul. Vzhľadom na to, že z vykonaného dokazovania vyplýva, že bezpečnosť v provincii je uspokojivá, nie je možné odporcovi vyčítať nedostatočné zistenie stavu veci. Krajský súd poukázal na aplikáciu čl. 8 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13.12.2011, podľa ktorého sa pri rozhodovaní zohľadní aj skutočnosť, ak v časti krajiny pôvodu má žiadateľ zabezpečenú ochranu, resp. mu v nej nehrozí vážne bezprávie.

Krajský súd na záver skonštatoval, že odporca dostatočne zistil stav veci, jeho rozhodovanie s ním nie je v rozpore, nedopustil sa v konaní žiadnej vady, ktorá by mohla mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia, preto rozhodnutie odporcu ako správne a zákonné potvrdil.

II.

Argumentácia odvolacích dôvodov navrhovateľa

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie z dôvodov, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, konanie ma inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie súdu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Navrhovateľ nesúhlasí s konštatovaním krajského súdu, že odporca sa riadne vysporiadal s informáciami a náležite zistil skutkový stav, čo viedlo k správne rozhodnutiu, nakoľko predložil do konania množstvo informácií a správ, ktoré demonštrujú zlú bezpečnostnú situáciu v krajine pôvodu navrhovateľa. Vyplýva z nich, že v Afganistane, vrátane Kábulu neustále prebieha vnútroštátny ozbrojený konflikt vrátane neselektívneho násillia. Hrozby, ktoré navrhovateľovi v prípade návratu do krajiny pôvodu hrozia, naplňajú znaky vážneho bezprávia tak, ako ho definuje zákon o azyle. Potrebné je skúmať existenciu vážneho bezprávia v zmysle jeho všetkých definícií.

Podľa názoru navrhovateľa sa krajský súd nevyporiadal s potrebou individuálneho posúdenia žiadosti navrhovateľa, ktorý nemá v krajine pôvodu nijaké zázemie, sám má skúsenosti s vážnym bezpráviom a s potrebou zisťovania bezpečnosti osoby vracajúcej sa ako neúspešného žiadateľa o medzinárodnú ochranu.

Navrhovateľ ďalej poukázal na nesprávnu interpretáciu ustanovení zákona o azyle o konaní o nepredĺžení doplnkovej ochrany. V konaní o predĺžení doplnkovej ochrany je potrebné vždy skúmať všetky dôvody, pre ktoré je možné doplnkovú ochranu poskytnúť a pokiaľ sa nenájdu, môže správny orgán rozhodnúť o jej nepredĺžení. Odporca sa zaoberal len všeobecnou bezpečnostnou situáciou v krajine pôvodu navrhovateľa s ohľadom na vnútroštátny ozbrojený konflikt v krajine a nedostatočne sa zaoberal ostatnými dôvodmi, resp. posudzovaním vážneho bezprávia z hľadísk podľa § 2 písm. f/ bodov 1 a 2 zákona o azyle ako aj rizika popravy. Toto krajský súd nevzal do úvahy. Navrhovateľ ďalej poukázal na nesprávny výklad čl. 8 kvalifikačnej smernice. Musí mať za preukázané, že do krajiny pôvodu sa má ako vrátiť a môže sa tu usadiť.

Vzhľadom na uvedené žiadal navrhovateľ rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že rozhodnutie odporcu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

III.

Vyjadrenie odporcu k odvolaniu navrhovateľa

K odvolaniu navrhovateľa sa vyjadril odporca listom z 29.07.2013. Podľa jeho názoru navrhovateľ neuviedol v opravnom prostriedku takého skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na zmenu posudzovaného rozhodnutia. Navrhovateľ nespĺňa zákonné podmienky na predĺženie doplnkovej ochrany. Provincia Kábul je v súčasnosti bezpečná. Ani nepriaznivé sociálno-ekonomické podmienky, ani stresy z dôvodu dočasných konfliktných situácií, nie sú dôvodom na zneužívanie inštitútu doplnkovej ochrany na legalizovanie jeho pobytu na území SR. Navrhoval preto rozsudok krajského súdu potvrdiť.

IV.

Právny názor NS SR

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 10.09.2013 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Podľa § 20 ods. 3 zákona o azyle doplnková ochrana podľa § 13a a 13b sa poskytnie na jeden rok; po uplynutí jedného roka sa poskytovanie doplnkovej ochrany na žiadosť predĺži vždy o jeden rok, ak sú splnené podmienky uvedené v § 13a alebo 13b a nie sú dôvody na jej neposkytnutie podľa § 13c ods. 2 až 4. Cudziniec je povinný podať žiadosť podľa predchádzajúcej vety najskôr 90 dní a najneskôr 60 dní pred uplynutím jednoročnej lehoty. Žiadosť sa podáva na úradnom tlačíve, ktorého vzor je uvedený v prílohe č. 2a, osobne na policajnom útvaru podľa miesta pobytu; vyplnenú žiadosť policajný útvar bezodkladne zašle ministerstvu.

Podľa § 13a zákona o azyle ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 13b zákona o azyle rieši otázku poskytnutia doplnkovej ochrany na účel zlúčenia rodiny manželovi, slobodným deťom, resp. rodičom slobodného cudzinca, ktorým sa poskytla doplnková ochrana.

Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa ust. § 2 písm. f/ zákona o azyle je vážnym bezprávím 1. uloženie trestu smrti alebo jeho výkon, 2. mučenie alebo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, alebo 3. vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu o nepredĺžení doplnkovej ochrany navrhovateľovi na území SR podľa § 20 ods. 3 zákona o azyle z dôvodu, že navrhovateľ prestal spĺňať podmienky na poskytnutie doplnkovej ochrany uvedené v § 13a zákona o azyle, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie,

ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu (správa agentúry Reuters, oficiálne správy NATO, správa Dánskeho imigračného servisu publikovaná 29.05.2012, stanovisko Medzinárodnej organizácie pre migráciu, správa Pomocnej misie spojených národov v Afganistane, vyjadrenie nezávislej afganskej komisie pre ľudské práva, materiál „Afganistan - informácie o krajine pôvodu“ vedené v internej databáze migračného úradu pod č. p.: MU-ODZS-2012/000122-078 zo dňa 31.10.2012 a pod č. p.: MU-ODZS-2012/000122-054 zo dňa 11.07.2012) z ktorých vyhodnotil a popísal bezpečnostnú situáciu v krajine pôvodu, osobitne situáciu v mieste jeho posledného bydliska, so zameraním na posúdenie otázky, či došlo k zmene pomerov, ktoré viedli správny orgán k poskytnutiu doplnkovej ochrany navrhovateľovi.

Z obsahu spisu ČAS: MU-161/PO-Ž/2007 odvolací súd zistil, že navrhovateľ dňa 26.01.2007 požiadal o azyl z dôvodu, že v Afganistane je zlá ekonomická a politická situácia a on chce slobodne žiť a pracovať. Odporca rozhodnutím zo dňa 02.04.2007 navrhovateľovi neudelil azyl, neposkytol mu doplnkovú ochranu a vyslovil, že v prípade navrhovateľa neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia. Opravný prostriedok podaný proti tomuto rozhodnutiu bol uznesením č. k. 9Saz/171/2007-20 z 05.05.2008 Krajského súdu v Bratislave odmietnutý, a to z dôvodu, že opravný prostriedok nebol doplnený o vlastnoručný podpis navrhovateľa.

Z obsahu spisu ČAS: MU-471/PO-Ž/2009 odvolací súd zistil, že navrhovateľ znova požiadal dňa 17.08.2009 o udelenie azylu, a to z dôvodu obavy o svoj život, pretože v Afganistane mu hnutie Taliban zabilo sestru a starého otca. Preto chce zostať na Slovensku, kde chce pracovať, študovať a žiť. Odporca rozhodnutím zo dňa 30.10.2009 navrhovateľovi neudelil azyl, ale poskytol mu doplnkovú ochranu na dobu 12 mesiacov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, pretože dospel k záveru, že v jeho prípade existujú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do Afganistanu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia.

Z obsahu spisu ČAS: MU-489/PO-Ž-2010 odvolací súd zistil, že navrhovateľ požiadal dňa 30.08.2010 o predĺženie doplnkovej ochrany, nakoľko dôvody udelenia doplnkovej ochrany stále pretrvávajú. Odporca mu rozhodnutím z 09.11.2010 predĺžil poskytnutie doplnkovej ochrany na jeden rok odo dňa právoplatnosti rozhodnutia, vzhľadom na to, že podmienky uvedené v § 13a zákona o azyle pretrvávajú.

Z obsahu spisu ČAS: MU-358/PO-Ž-2011 odvolací súd zistil, že navrhovateľ znova požiadal dňa 24.08.2011 o predĺženie doplnkovej ochrany, nakoľko dôvody pre ktoré mu bola poskytnutá doplnková ochrana stále pretrvávajú. Odporca mu rozhodnutím zo 07.11.2011 predĺžil poskytnutie doplnkovej ochrany na jeden rok odo dňa právoplatnosti rozhodnutia, vzhľadom na to, že podmienky uvedené v § 13a zákona o azyle pretrvávajú.

Z obsahu spisu ČAS: MU-570/PO-Ž-2012 odvolací súd zistil, že navrhovateľ opäť požiadal o predĺženie doplnkovej ochrany dňa 24.08.2012, pretože dôvody, pre ktoré mu doplnková ochrana bola poskytnutá naďalej trvajú a nenastali žiadne nové skutočnosti. S navrhovateľom bol vykonaný pohovor v ktorom uviedol, že situácia v Afganistane sa za posledný rok nijako nezlepšila a je ešte horšia, ako keď Afganistan opúšťal. Ďalej uviedol, že neznámy muž od neho v Afganistane chcel aby vykonal samovražedný útok a problémy mala aj jeho sestra, ktorú uniesli a znásilnili. V prípade návratu sa obáva o svoj život. Odporca vyhľadal a do spisu založil informácie o krajine pôvodu, konkrétne o bezpečnostnej situácii provincie Kábul, ktoré v napadnutom rozhodnutí identifikoval.

Závery odporcu o tom, že bezpečnostná situácia v meste Kábul sa výrazne zlepšila a stabilizovala a obava navrhovateľa zo svojvoľného násillia počas vnútroštátneho konfliktu v meste Kábul nie je u navrhovateľa opodstatnená, nachádza oporu vo vykonaných dôkazoch, ktoré odporca za účelom

posúdenia bezpečnostnej situácie v mieste jeho posledného trvalého pobytu v krajine pôvodu vykonal, s odkazom na zdroje z ktorých čerpal.

V dôvodoch rozhodnutia odporca uviedol, že správy o krajine pôvodu potvrdzujú, že provincia Kábul sa dňa 22.03.2011 zapojila do prvej fázy transformačného procesu, počas ktorého sa afganské národné bezpečnostné sily (ANSF) ujali vedenia a zabezpečujú bezpečnosť obyvateľstva. Útoky povstalcov sa stále vyskytujú, ale ANSF sú schopné zabezpečiť verejný poriadok ako napr. na začiatku augusta 2012 pri útoku Talibanu v Kábule.

Od vyhlásenia, že posledný súbor oblastí vstupuje do transformačného procesu, sa ANSF ujali vedenia a zabezpečujú bezpečnosť v častiach, kde žije 75 % afganských obyvateľov. V roku 2013 sa očakáva, že do transformačného procesu vstúpia všetky oblasti krajiny a ANSF prevezme vedenia v oblastiach bezpečnosti v celej krajine. Dokončenie transformačného procesu je plánované na koniec roka 2014, kedy ANSF bude mať plnú zodpovednosť za bezpečnosť po celom Afganistane.

Pokiaľ ide o bezpečnostnú situáciu v Kábule, Ministerstvo pre utečencov a repatriáciu uviedlo, že Kábul je relatívne bezpečný v porovnaní s inými provinciami. Koordinačný výbor medzinárodnej polície (IPCB) je toho názoru, že v Afganistane sú miesta, kde Afganská národná polícia (ANP) funguje dobre pokiaľ ide o zabezpečenie bezpečnosti, a to najmä v Kábule a v ďalších veľkých mestách, ako je Herat, Mazar-e-Sharif a Faizabad. Podľa IPCB je pre ANP výzvou zabezpečenie prevencie. Pokiaľ ide o bezpečnosť v Kábule UNHCR uviedlo, že Kábul by mohol byť vo všeobecnosti bezpečným útočiskom, avšak do akej miery sa mesto môže stať bezpečným útočiskom pre osoby utekajúce pred konfliktom, závisí od profilu osoby a povahy konfliktu. Z tohto dôvodu by sa mala alternatíva vnútorného presídlenia vyhodnotiť starostlivo a prípad od prípadu.

Z uvedených informácií je aj podľa odvolacieho súdu zrejmé, že aj keď vnútroštátny ozbrojený konflikt v Afganistane nie je úplne ukončený, v meste Kábul, kde navrhovateľ naposledy žil, sa bezpečnostná situácia podstatne zlepšila. Záver odporcu o tom, že situácia v Kábule je stabilizovaná a vracia sa do neho normálny život potvrdzujú viaceré správy o krajine pôvodu, z ktorých odporca čerpal.

V Afganistane síce prebieha vnútroštátny konflikt medzi afganskými národnými bezpečnostnými silami podporovanými medzinárodnými vojenskými silami a afganskými opozičnými silami na čele s Talibanom a celková bezpečnostná situácia sa v krajine v poslednom období príliš nezlepšila. Na druhej strane však treba konštatovať, že lokalizácia a intenzita tohto konfliktu a útokov je rôzna v jednotlivých oblastiach a provinciách Afganistanu. Konkrétne u provincie Kábul, odkiaľ menovaný pochádza, možno skonštatovať, že provincia je momentálne považovaná za jednu z najbezpečnejších oblastí Afganistanu. Celkovo situáciu v porovnaní s inými afganskými provinciami nemožno nazvať chaotickou a ani všeobecne nestabilnou. Samotný Kábul je domovom 20 % populácie Afganistanu pričom zažíva menej ako 1 % všetkých útokov. V porovnaní s tretím štvrťrokom roku 2011, v treťom štvrťroku roku 2012 došlo v celej provincii k poklesu útokov ozbrojených povstaleckých skupín o 42 %, t. j. došlo k 56 bezpečnostným incidentom. (zdroj <http://www.ngosafety.org>). Len pre ilustráciu možno uviesť, že za rovnaké obdobie v niektorých iných provinciách dochádzalo k útokom, ktorých počty sa pohybovali v niekoľkých stovkách až tisíckach v provincii Kunar. Možno teda skonštatovať, že na základe dostupných informácií sa situácia v Kábule neustále zlepšuje.

Možno teda skonštatovať, že na území Afganistanu prebieha vnútroštátny konflikt, kedy proti hnutiu Taliban bojuje afganská armáda a polícia s podporou UNAMA. Avšak v poslednej dobe došlo k výrazným úspechom, kedy Taliban nemá dostatočný prístup najmä do veľkých miest. Uvedené teda znamená, že lokalizácia a intenzita tohto konfliktu je rôzna v jednotlivých oblastiach Afganistanu. Čo sa týka konkrétne Kábulu, odkiaľ menovaný pochádza, toto mesto je výlučne pod správou afganských štátnych orgánov, situácia v ňom je stabilizovaná a vracia sa do neho normálny život, a to napriek sporadickým incidentom zo strany Talibanu, ktoré vykonáva prostredníctvom improvizovaných výbušných zariadení a samovražedných útokov. Je pritom nevyhnutné si uvedomiť, že útoky zo strany Talibanu sú zamerané prioritne na vyššie postavené authority a bezpečnostné zločky. Uvedená situácia je

však neporovnateľná so situáciou v niektorých iných provinciách Afganistanu.

Na základe uvedených správ, z ktorých odporca čerpal, možno teda skonštatovať, že na území Afganistanu prebieha vnútroštátny konflikt medzi afganskými bezpečnostnými silami, ktoré sú podporované medzinárodnými vojenskými silami, a afganskými opozičnými silami na čele s Talibanom. V poslednej dobe však došlo k výraznému zlepšeniu bezpečnostnej situácie v niektorých častiach Afganistanu, medzi ktoré patrí aj provincia a aj samotné mesto Kábul, odkiaľ navrhovateľ pochádza. Odporca v rozhodnutí, ktorým nepredĺžil navrhovateľovi doplnkovú ochranu tiež poukázal na to, že v prípade bezpečnostnej situácie v meste Kábul nemožno uplatniť rozsudok Európskeho súdneho dvora C-465/07, ktorý relevantné ustanovenia „Smernice Rady 2004/83/ES z 29.04.2004 o minimálnych ustanoveniach pre oprávnenie a postavenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva ako utečencov alebo osôb, ktoré inak potrebujú medzinárodnú ochranu, a obsah poskytovanej ochrany“ vyložil nasledovne:

„Existencia vážneho a individuálneho ohrozenia života alebo osoby žiadateľa o doplnkovú ochranu nie je podriadená podmienke, že žiadateľ predloží dôkaz o tom, že je špecificky dotknutý z dôvodu okolností vlastných jeho osobnej situácii. Existencia takéhoto ohrozenia môže byť výnimočne považovaná za preukázanú, pokiaľ miera neselektívneho násilia charakterizujúca prebiehajúci ozbrojený konflikt, posudzovaná príslušnými vnútroštátnymi orgánmi rozhodujúcimi o žiadosti o doplnkovú ochranu, alebo súdmi členského štátu dosiahne tak vysokú úroveň, že existujú podstatné a preukázané dôvody domnievať sa, že civilná osoba vyhostená do predmetnej krajiny alebo do predmetného regiónu, by zo samotného dôvodu svojej prítomnosti na tomto území čelila reálnemu riziku utrpenia vážneho a individuálneho ohrozenia.“

Pri analýze bezpečnostnej situácie v provincii Kábul je zrejmé, že hnutie Taliban sa tu snaží preniknúť a rozšíriť svoj vplyv. Avšak samotná prítomnosť Talibanu a existencia útokov z jeho strany nestačí na posúdenie individuálnej situácie v prípade návratu menovaného do tejto provincie a jej vyhodnotenia ako vážneho a individuálneho ohrozenia života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násilia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu. Ako už bolo vyššie uvedené, je nevyhnutné v tejto súvislosti brať do úvahy intenzitu ako aj štruktúru týchto útokov a samotnú mieru ohrozenia civilného obyvateľstva. Predmetné násilie v súvislosti s vnútroštátnym alebo medzinárodným ozbrojeným konfliktom, pri ktorom vznikajú uvedené ohrozenia je kvalifikované ako „nediskriminačné“ (ohrozenia života alebo osoby civilistu na základe neselektívneho násilia), čo je pojem, ktorý predpokladá, že sa môže vzťahovať na osoby bez ohľadu na ich osobnú situáciu.

To však v tomto prípade neplatí, pretože primárnymi cieľmi opozičných ozbrojených skupín v provincii sú najmä politicky činné osoby, príslušníci bezpečnostných a ozbrojených zložiek, prípadne miestnych vodcov, bohatých obyvateľov a cudzích štátnych príslušníkov, ktorých unášajú za účelom výkupného, či budovy oficiálnych štátnych inštitúcií alebo zahraničných či medzinárodných predstaviteľov, zastupiteľstiev apod., ako aj humanitárnych organizácií a ich predstaviteľov. Menovaný nespadá ani do jednej z týchto skupín. Hlavným spôsobom boja opozičných skupín sú najmä nástražné výbušné systémy či samovražedné útoky. Pri útokoch samozrejme dochádza aj k obetiam na civilistoch. Odporca bez snahy bagatelizovať tento stav, pri posudzovaní danej situácie zbral správne do úvahy ciele, počty, intenzitu a rozšírenie týchto útokov.

Navyše Súdny dvor v predmetnom rozsudku skonštatoval i to, že pri individuálnom posúdení žiadosti o doplnkovú ochranu má byť zohľadnený najmä územný rozsah situácie neselektívneho násilia, ako aj skutočné cieľové miesto žiadateľa v prípade vyhostenia do predmetnej krajiny.

Na základe uvedeného je možné aj podľa odvolacieho súdu konštatovať, že navrhovateľ je civilistom, pred opustením Afganistanu žijúcim v Kábule, kde odporca vyhodnotil predmetné ohrozenia v súvislosti s bezpečnostnou situáciou a vnútroštátnym ozbrojeným konfliktom, správne ako také, ktoré nemožno považovať za „nediskriminačné“.

Odporca sa zaoberal aj požiadavkou „individuálneho“ ohrozenia, ktorá slúži na poukázanie skutočnosti, že neselektívne násilie musí byť také, aby pre žiadateľa o azyl nevyhnutne predstavovalo pravdepodobnú a vážnu hrozbu.

Poukázal na dôležitosť rozlíšenia medzi vysokým stupňom individuálneho rizika a rizikom, ktoré závisí od individuálnych znakov. Hoci určitá osoba by nebola vystavená hrozbám z dôvodu charakteristík, ktoré sa jej týkajú, skutočnosťou zostáva, že je individuálne dotknutá, pokiaľ neselektívne násilie výrazne zvýši riziko ohrozenia jej života alebo jej osoby, inak povedané, jej základných práv.

Teda „z hľadiska dôkazného bremena to znamená, že individuálny charakter ohrozenia nemusí byť v prípade stanovenom v písmene c/ článku 15 smernice preukázaný v takej miere, ako je to požadované pre prípady stanovené v písmenách a/ a b/ tohto článku. Závažnosť násilia však bude musieť byť preukázaná takým spôsobom, ktorý nevzbudí pochybnosti o neselektívnom a závažnom charaktere násilia, ktorému je vystavený žiadateľ o doplnkovú ochranu.“

Po komplexnom vyhodnotení aktuálnej bezpečnostnej situácie v meste Kábul, odkiaľ navrhovateľ pochádza, ako aj vzhľadom na ukončenie ozbrojeného konfliktu v tomto meste, odporca aj podľa názoru odvolacieho súdu dospel k správnejmu záveru, že obava plynúca zo svojvoľného násilia počas vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu v meste Kábul, nie je v prípade navrhovateľa opodstatnená.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v danom prípade dospel k záveru, že takýto záver nachádza oporu vo vykonaných dôkazoch a odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku ani zákonnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Krajský súd sa všetkými námietkami navrhovateľa podrobne zaoberal, vykonal dokazovanie v rozsahu uvedenom v rozhodnutí súdu a dospel k záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach na tieto správne závery odkazuje.

Najvyšší súd považuje za dôležité zdôrazniť, že námietku navrhovateľa, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, považuje za nedôvodnú.

Podstatnou námietkou navrhovateľa bolo, že správy, na základe ktorých odporca o prípade rozhodoval, boli odporcom zle vyhodnotené.

Táto námietka podľa odvolacieho súdu neobstoí aj s poukazom na rozsiahle odôvodnenie rozhodnutia odporcu, z ktorého vyplýva, že odporca sa bezpečnostnou situáciou v krajine pôvodu navrhovateľa dostatočne zaoberal, osobitne situáciou meste Kábul, odkiaľ navrhovateľ pochádza. Bezpečnostnú situáciu v mieste jeho posledného bydliska podrobne popísal, konštatoval tiež, že táto je rozdielna oproti situácii v ostatnej častiach krajiny pôvodu navrhovateľa, ktorú rovnako popísal. Odporca v rozhodnutí uviedol zdroje, z ktorých čerpal.

Rozhodnutie odporcu, čo sa týka použitia informácií o krajine pôvodu a hodnotenia bezpečnostnej situácie v krajine pôvodu navrhovateľa podľa odvolacieho súdu vykazuje znaky objektivity a vyváženosti bez snahy selektívneho výberu informácií, ktoré sú zamerané na posúdenie zlepšenia bezpečnostnej situácie.

Podľa odvolacieho súdu neobstoí ani námietka navrhovateľa, že tým, že sa nezaoberal ostatnými dôvodmi relevantnými pre posúdenie existencie vážneho bezprávia z hľadísk podľa § 2 písm. f/ bodov 1 a 2. zákona o azyle osobitne rizikom popravy, došlo k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Navrhovateľ totiž v priebehu administratívneho konania okrem zlej bezpečnostnej situácie neuviedol žiaden iný dôvod, pre ktorý žiada predĺžiť doplnkovú ochranu. Takýto dôvod neuviedol ani v oprávnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu. Pokiaľ teda navrhovateľa v priebehu administratívneho ani súdneho konania (pred krajským súdom) netvrdil, že voči nemu prebieha v krajine pôvodu trestné

konanie, resp. že by mu hrozil trest smrti, mučenie, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie, nebolo možné odporcovi vyčítať, že dokazovanie viedol vo vzťahu k jeho tvrdeniam o zlej bezpečnostnej situácii v krajine pôvodu a za týmto účelom sa zameril na posúdenie bezpečnostnej situácie v krajine pôvodu, a že sa rizikom popravy v krajine pôvodu nezaoberal.

V súvislosti s uvedenou námietkou odvolací súd dáva do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžh/1/2010 zo dňa 20.05.2010, v ktorom najvyšší súd judikoval, že formálne zopakovanie administratívneho konania nepredstavuje pre účastníka vo vzťahu k skutkovej stránke, reálnu možnosť dosiahnuť rozhodnutie v jeho prospech.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol, pričom zo žiadneho ustanovenia zákona o azyly ani správneho poriadku nemožno vyvodiť, že by odporcovi vznikla povinnosť, aby vykonal dokazovanie na preukazovanie skutočností, ktoré žiadateľ doplnkovej ochrany, resp. jej predĺženie, netvrdí.

Odvolací súd sa stotožnil s názorom krajského súdu, že odporca zistil dostatočným spôsobom aktuálnu situáciu v krajine pôvodu navrhovateľa, túto v napadnutom rozhodnutí opísal s odkazom na zdroje z ktorých čerpal. Odvolací súd nezistil rozpor s obsahom správ, na ktoré sa odporca odvolal. Námietku navrhovateľa týkajúcu sa nedostatočne zisteného stavu veci odvolací súd vyhodnotil za nedôvodnú.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní administratívneho spisu odporcu ako aj spisu krajského súdu zistil, že odporca pri zisťovaní skutkového stavu veci postupoval dôsledne a starostlivo, obstaral dostatok informácií o krajine pôvodu navrhovateľa, tvrdenia navrhovateľa s týmito informáciami porovnal a mohol tak vo veci urobiť autoritatívny záver. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil, že by odporca, k niektorým podkladom predloženým navrhovateľom neprihliadol. Z rozhodnutia odporcu vyplýva, že situáciu v krajine jeho pôvodu dostatočne zistil a popísal s odkazom na zdroje z ktorých informácie čerpal. Za týchto okolností nie je možné tvrdiť, že by odporcom vykonané dokazovanie bolo nedostatočné a nebolo by možné na základe zisteného skutkového stavu veci rozhodnúť. Z odôvodnenia rozhodnutia odporcu je zrejmé, akým spôsobom odporca konfrontoval údaje navrhovateľa s informáciami o krajine jeho pôvodu a na základe akých skutočností dospel k záveru, že navrhovateľ prestal spĺňať podmienky poskytnutie doplnkovej ochrany v zmysle zákona o azyly.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nemohol považovať za dôvodnú námietku navrhovateľa, že neúplné zistenie skutkového stavu viedlo správny orgán ako aj krajský súd k nesprávnym právnym záverom. Krajskému súdu nebolo možné vyčítať, že by sa nezaoberal dôkazmi, ktoré predložil v štádiu konania pred súdom.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že krajský súd sa vysporiadal dostatočne so všetkými námietkami navrhovateľa, k ich vyhodnoteniu nemá odvolací súd žiadne námietky a stotožňuje sa so záverom krajského súdu, že rozhodnutie odporcu je správne a zákonné.

Odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, ktorým krajský súd rozhodnutie odporcu potvrdil. Podľa názoru odvolacieho súdu rozhodol krajský súd vo veci skutkovo správne a v súlade so zákonom a preto odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.